

ÚDARÁS
CRAOLACHÁIN
NA hÉIREANN

BROADCASTING
AUTHORITY
OF IRELAND

**BEARTAS AN BAI
MAIDIR LE RIALÚ AGUS ÚINÉIREACTH
(2019)**

Clár Ábhair

1.	Réamhrá.....	3
2.	Cúlra reachtaíochta agus beartais.....	3
3.	Spriocanna Beartais.....	5
4.	Mínithe Reachtúla agus Brí na nEocharthéarmaí dá dtagraítear sa bheartas seo.....	6
5.	Forálacha an bheartais.....	7
5.1	Carachtar, Saineolas agus Taithí.....	8
5.2	Foinsí airgeadais agus an méid a théann cur i bhfeidhm an bheartais le dea-phrionsabail ghnó agus eacnamaíochta	11
5.3	Inmharthanacht agus inbhuanaitheacht earnála	12
5.4	Líon as cuimse seirbhísí craoltóireachta fuaime	12
5.5	Líon as cuimse seirbhísí craoltóireachta fuaime i limistéar sonracha.....	13
5.6	Líon as cuimse meáin chumarsáide i limistéar sonracha	14
5.7	Cláir.....	16
5.8	Eintitis nach eintitis den AE iad.....	16
	Aguisín 1 – Forálacha Reachtacha.....	17
	Aguisín 2 – Mínithe Reachtúla.....	21

1. RÉAMHRÁ

Dearadh beartas an BAI maidir le Rialú agus Úineireacht (2019) (“an Beartas”) chun forbairt leanúnach eanáil craoltóireachta atá inbhuanaithe agus ilchineálach a éascú, eanáil a bhfuil iolracht úineireachta mar chuid lárnach di. Dearadh an beartas freisin d’fhonn soiléireacht agus cinnteacht a thabhairt maidir le cur chuige i leith rialuithe san eanáil gur chóir glacadh leis agus na rialacha a chuirfear i bhfeidhm mar thoradh air an méid sin. Ar an iomlán, creideann an tÚdarás go gcaitheann an Beartas seo go cothrom leis na riachtanais atá ag eanáil dúchasach atá i mbun fáis i gcónaí agus riachtanais an BAI chun iolracht úineireachta a chinntiú. Leagtar síos gealltanais an BAI i leith iolracht i Ráiteas Straitéise an BAI 2017-2019, is iad sin cur chun cinn iolracht glóire, dearcthaí agus foinsí sna meáin Éireannacha mar chroí-spriocanna misean.

Úsáidfidh an BAI an Beartas seo chun gnéithe úineireachta agus rialuithe na n-iarratais ar cheadúnais agus chun iarratais ar dhifríochtaí do chonarthaí a mheas mar aon le haon deacracht i leith comhlíonadh na gconarthaí sin. Chun na críche sin, baineann an Beartas le conarthaí a bronnadh de bhun na hailt seo a leanas den Acht Craolacháin 2009: Alt 63 agus Alt 64 (Conarthaí Craoltóireachta Fuaime); Alt 70 (An Conradh Seirbhíse Clár Teilifíse Náisiúnta); Alt 71 (Conarthaí Soláthair Lánais), agus; Alt 131 (Conarthaí Ilphléacs).

Tá an Beartas roinnte ina thrí chodanna. I gCuid 2, déantar achoimre ar an gcúlra reachtúla agus beartais atá mar bhunchloch ar na forálacha beartais. Cur síos ar spriocanna an bheartais atá i gCuid 3. Léiríonn Cuid 4 na sainmhínithe eochracha agus na téarmaí a úsáidtear le linn cur i bhfeidhm an Bheartais. Ar deireadh, i gCuid 5, gheofar forálacha na beartais sonracha a chuirfidh an BAI i bhfeidhm agus ceisteanna úineireachta agus rialuithe á meas aige.

2. CÚLRA REACHTAÍOCHTA AGUS BEARTAIS

Is iad an tAcht Craolacháin 2009, an tAcht um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí 2014, Ráiteas Straitéise an BAI 2017-2019 agus Straitéis Seirbhísí Craoltóireachta an BAI (2018) mar thacaíocht ag an mBeartas seo.

i. An tAcht Craolacháin 2009

Soláthraíonn Acht 2009 creatlach reachtúil d’fhonn ceadúnú agus rialú seirbhísí craolacháin agus ilphléacs in Éirinn. Faoin Acht sin, bunaíodh an BAI chun ábhar a rialú thar ceann na seirbhísí craolacháin ar fad in Éirinn. Leagtar síos ann réimse spriocanna ginearálta agus sonracha don BAI, ina measc siúd; soláthar seirbhísí craolacháin oscailte agus iolracha a chinntiú. Lena chois sin, léirítear san Acht an réimse conarthaí gur féidir leis an BAI glacadh leo agus leagtar síos creat reachtach d’fhonn na conarthaí seo a bhronnadh agus a oibriú.

ii. An tAcht um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí 2014

Sonraíonn an tAcht um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí 2014 na forálacha reachtúla maidir le rialú ar chumasc meáin ag an gCoimisiún um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí agus an tAire Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil.

Bronnann Acht 2014 feidhmeanna agus oibleagáidí breise agus nua ar an BAI. Ina measc siúd; comhairle a chur ar an Aire maidir le tionchar chumasc meáin molta ar iolracht sa Stát, má iarrtar é sin; tabhairt faoi athbreithniú ar impleachtaí an athruithe úinéireachta ar iolracht thar thréimhse 3 bhliana agus tuairisc a chur faoi bhráid an Aire ina leith; agus gníomhaíochtaí ar an iolracht a choimisiúnú agus/nó a chur i gcrích.. Thairis sin, nuair a dhéanann Aire machnamh faoi chumasc meáin beidh meas aige ar chinntí a tógadh faoi Bheartas an BAI maidir le Rialú agus Úinéireachta.

Leagtar síos ról an BAI maidir le cumasc mheáin go sonrach in Alt 4 den Acht um Iomaíocht agus Cosaint Tomhaltóirí 2014.¹

iii. Ráiteas Straitéise an BAI 2017-2019

Is téama lárnach é an t-iolracht a chur chun cinn i Straitéis reatha an BAI agus tugtar feidhm don méid sin trí líon spriocanna straitéiseacha a lua. Ina measc siúd; cruthú agus cur i bhfeidhm beartais, cóid agus nósanna imeachta a thacaíonn leis an iolracht ó thaobh glóire, dearcthaí agus foinsí de agus a chuireann an t-iolracht chun cinn. Sa Straitéis, leagtar síos na ceithre spriocanna sonracha a leanas:-

- Meascán de ghloir, tuairimí agus foinsí nuachta agus cúrsaí reatha sna meáin chlosamhairc a sholáthar d'fhonn díospóireacht dhaonlathach agus rannpháirtíocht gníomhach i saol an saoránaigh Éireannaigh a fheabhsú in Éirinn;
- Líon na n-ábhar cultúrtha closamhairc ábhartha a léirítear agus a chuirtear ar fáil do lucht féachana agus éisteachta na hÉireann, a mhéadú.
- Ábhair ar ardchaighdeán i nGaeilge a spreagadh agus a chur chun cinn; agus
- Tírdhreach meáin a thógáil a théann i bhfeidhm ar agus a sheasann do shochoaí ilghnéitheach Éireannach.

Le chois sin, cuireann ráiteas Straitéise an BAI béim ar thábhacht na hinbhuanaitheachta eárnála. Léirítear an méid sin trí ghealltanais an BAI obair leis na páirtithe leasmhara d'fhonn breis inbhuanaitheachta a chinntiú d'earnáil chlosamhairc na hÉireann.

Is ráiteas lárnach é Beartas an BAI maidir le Rialú agus Úinéireacht 2019 d'fhonn na spriocanna straitéiseacha seo a bhaint amach.

¹ Tá cóip den Acht ar fáil ag: <https://www.oireachtas.ie/ga/bills/bill/2014/21/>. Baineann Alt 4 den Acht le cumasc meáin agus ról an BAI. Tá tuilleadh eolais ar fáil ar shuíomh na Roinne Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil: <https://www.dccae.gov.ie/ga-ie/communications/topics/broadcasting-media/media-mergers/pages/media-mergers.aspx>

iv. Straitéis um Sheirbhísí Craolacháin an BAI 2018

Is éard atá i Straitéis an BAI maidir le Seirbhísí Craolacháin 2018, gealltanais chun inbhuanaitheacht na hearnála craolacháin neamhspleách a éascú san fhadtéarma, an t-iolracht a spreagadh agus tacú le ilghnéitheacht do lucht féachana agus éisteachta na hÉireann, i nGaeilge mar aon leis an mBéarla, agus tacú le hinniúlacht agus le forbairt na hearnála, don am i láthair agus don todhcháí.

Anuas ar na spriocanna seo, tá sé mar aidhm ag an Straitéis éagsúlacht tuairimí agus foinsí nuachta agus cúrsaí reatha sna meáin chlosamhairc a sholáthar agus tacú le gealltanais an BAI obair le sciarshealbhóirí chun níos mó inbhuanaitheachta a bhaint amach.

Beidh an Straitéis seo mar theor do phleananna ceadúnais an BAI sna blianta amach romhainn agus mar aon leis an mBeartas maidir le Rialú agus Úineireacht, beidh sí mar áis i leith na hinbhuanaitheachta agus an iolrachta a bhaint amach sna meáin Éireannacha.

3. SPRIOCANNA BEARTAIS

Glacann an BAI leis go bhfuil ocht spriocanna beartais mar spriocanna ábhartha don mBeartas seo. Tá na spriocanna beartais bunaithe ar an gcúlra reachtach agus beartais a leagtar síos i gCuid 2. Tugann na spriocanna seo comhthéacs uilíoch d'fhorbairt agus do chur i bhfeidhm an Bheartais mar aon leis na moltaí i leith measúnú ar rialú agus ar úineireacht. Soláthraíonn na spriocanna creatlach chun tacú leis an BAI déileáil le dúshláin a d'fhéadfadh teacht chun cinn le linn dóibh bheith ag éisiúint ceadúnais nó coinneáil suas le forbairtí maidir le rialú agus úineireacht san earnáil chraolacháin.

Seo a leanas na spriocanna beartais:

- i. Cinntiú gur ionann an mana atá ag seirbhís chraolacháin agus freastal ar riachtanais a lucht féachana/éisteachta ar an mbealach is fearr, mar a tugadh ceadúnas don tseirbhís sin déanamh amhlaidh;
- ii. Seasamh leis na luachanna daonlathacha a shonraítear i mBunreacht na hÉireann, ach go háirithe na luachanna a thagraíonn do shaoirse tuairimí a chur in iúl;
- iii. Seirbhísí craolacháin oscailte agus iolracha a spreagadh, agus tagraítear anseo do sheirbhísí raidió agus teilifíse go sonrach;
- iv. Tacú le timpeallacht rialuithe a bhaint amach a chinnteoidh go mbeidh iriseoireacht neamhspleách agus neamhchlaonta ann;
- v. Éagsúlacht tuairimí, dearcthaí agus foinsí, is é sin, éagsúlacht sna tuairimí a chuirtear i láthair, trí sholáthar cláracha agus ábhar na gcláracha, trí úineireacht agus trí na foinsí eolais atá ar fáil don phobal i gcoitinne;

- vi. Tacú le hinmharthanacht na seirbhísí craolacháin agus le hinbhuanaitheacht níos mó don earnáil chraolacháin ar an iomlán;
- vii. Cuir le cur chun cinn na hilghnéitheachta trí rialú a dhéanamh ar na seirbhísí craolacháin mór le rá agus ar na seirbhísí craolacháin pobalbhunaithe;
- viii. A chinntiú gur ag daoine a bhfuil dea-cháil orthu agus ag a bhfuil an saineolas, an taithí agus na foinsí airgeadais cuí, aon chonradh craoltóireachta agus ilphléacs.

4. MÍNITHE REACHTÚLA AGUS BRÍ NA nEOCHARTHÉARMAÍ DÁ dTAGRAÍTEAR SA BHEARTAS

Luaitear líon mínithe reachtúla ábhartha in Acht 2009 dá dtagraítear sa Bheartas seo. Anuas air sin, bhí ar an BAI a bhrí a thabhairt don líon téarmaí a luaitear san Acht sin d'fhonn cloí lena riachtanais reachtúla. I ngach cás, úsáideann an BAI na mínithe agus na téarmaí chun critéir i leith cinntí a thógáil a leagan síos chun feidhm a thabhairt do na cinntí sin i gcleachtas. Leagtar síos na mínithe reachtúla sin anois agus ansin soláthraítear an brí a thugann an BAI do théarmaí dá dtagraítear san Acht; is téarmaí iad sin nach mínítear laistigh den Acht féin.

4.1 Mínithe Reachtúla

Luaitear líon mínithe reachtúla ábhartha don Bheartas seo in Acht 2009. Soláthraítear na sainmhínithe reachtúla a leanas in **Aguisín 2**:- Craoladh; Craoltóir; Conradh Craolacháin; Seirbhís Chraolacháin; Conradh Soláthair Lánais; Líonra Cumarsáide Leictreonach; Ilphléacs; Conraitheoir Ilphléacs; Seirbhís Chraolacháin Fuaime; Raidió-Theileagrafaíocht.

Anuas air sin, luaitear míniú reachtúil uilíoch a thugann brí don téarma 'meáin chumarsáide' chun críche teorannacha agus tairsigh rialuithe agus úinéireachta a mheas. Tá ról tábhachtach ag an míniú seo agus beartais an BAI á meas.

Sa chomhthéacs sin, ciallaíonn '**Meáin Chumarsáide**':-

- (a) Soláthar seirbhís chraolacháin,
- (b) Soláthar ardán do sheirbhísí craolacháin, nó
- (c) Foilsiú nuachtáin nó irisí a bhfuil an nuacht agus tráchttaireacht ar chúrsaí reatha mar chuid shubstaintiúil díobh.

4.2 Brí na nEocharthéarmaí

D'fhonn cloí lena riachtanais reachtúla maidir le rialú agus úinéireacht, ní mór don BAI a bhrí a thabhairt do na téarmaí dá tagraítear in Acht 2009. Chun na críche sin, leagtar síos an bealach a thabharfaidh an BAI a bhrí do na coincheapanna 'Rialú', 'Ceannas' agus 'Leas substaintiúil' sa reachtaíocht anseo thíos.

Tugtar na bríonna seo d'fhonn cruinneas a chinntiú mar gheall ar na fachtóirí éagsúla a d'fhéadfadh teacht chun cinn maidir le rialú agus úineireacht, mar shampla is féidir le duine ceannas a fháil ar eintiteas fiú mura bhfuil tromlach sciaranna an eintitis sin ina sheilbh aige. Díríonn brí na dtéarmaí 'Rialú', 'Ceannas' agus 'Leas substaintiúil' ar aschur cláracha go príomha agus léiríonn siad príomhspríocanna an BAI i gcomhréir leis an gcúram reachtúil atá aige, is é sin, clár ábhair a rialú, éagsúlacht tuairimí, dearthaí agus foinsí a chur chun cinn agus as sin réimse leathan cláracha ar ardchaighdeán a sholáthar don lucht féachana/éisteachta ó réimse leathan foinsí.

Ciallaíonn **“Rialú”** agus **“Ceannas”** duine aonair nó eintiteas dlíthiúil a fhéadann, de bharr a staid dílsithe, airgeadais nó i dtéarmaí cearta vótála, beartas an chomhlachta i leith aschur cláracha a shocrú nó a stiúradh; is é sin teacht ar chláracha agus léiriú, soláthar nó seachadadh na gcláracha sin chuig an lucht féachana/éisteachta.

Tagraíonn **“Leas substaintiúil”** do dhuine aonair nó eintiteas dlíthiúil, a fhéadann, de bharr a staid dílsithe, airgeadais nó cumhacht vótála laistigh de chomhlacht nó cuideachtaí ábhartha, tionchar díreach nó indíreach ar threo straitéiseach nó ar bheartas (beartas eagarthóireachta san áireamh) an chomhlachta (na gcuideachtaí) sin a bheith aige go pointe suntasach i leith aschur cláracha, is é sin, teacht ar chláracha, léiriú, soláthar nó seachadadh na gcláracha sin chuig an lucht féachana/éisteachta.

Treoir maidir le Leasanna substaintiúla

Is é dearcadh an BAI, nach ionann 'méid beag scaireanna' a bheith ag duine aonair nó eintiteas dlíthiúil agus leas substaintiúil bheith aige. Baineann an dá chritéir seo a leanas le méid beag scaireanna:-

- i. Is ionann líon na vótaí a fhéadann an sealbhóir caithimh ag cruinniú ginearálta den chomhlacht agus nach mór 10% ar a mhéid, de na vótaí uile a fhéadtar caithimh ag an gcruinniú sin;
- ii. Is ionann luach ainmniúil na scaireanna atá ag an sealbhóir agus nach mór 10%, ar a mhéid, de luach ainmniúil de scairchaipiteal eisithe uile an chomhlachta.

D'fhéadfadh an BAI scairsheilbh nach sásaíonn na critéir thuas .i. “scairsheilbh mhór”, a mheas mar leas substaintiúil. Measfaidh an BAI ar bhonn cás aonair, an suim shubstaintiúil í scairsheilbh mhór agus tagairt á déanamh aige do struchtúr ginearálta na scairsheilbhanna an chomhlachta atá á mheas. (Más scaireanna in-chomhshóite atá i gceist, déanfar na tástálacha a leagtar amach thuas ar an mbonn nár tharlaigh aon comhshó agus ar bhonn comhshó measta)

5. FORÁLACHA BEARTAIS

Roinntear sonraí an Bheartais sna codanna seo a leanas: -

5.1 – Carachtar, Saineolas agus Taithí;

5.2 – Acmhainní Airgeadais;

5.3 – Inmharthanacht agus Inbhuanaitheacht Earnála;

5.4 – Líon as cuimse de sheirbhísí craolacháin fuaime;

5.5 – Líon as cuimse de sheirbhísí craolacháin fuaime i limistéar sonraithe;

5.6 – Líon as cuimse de mheáin chumarsáide i limistéar sonraithe;

5.7 - Cláir;

5.8 – Eintitis nach eintitis den AE iad.

Úsáidfidh an BAI na forálacha beartais seo chun rialú agus úinéireacht in iarratais agus chun iarratais ábhartha ar aon athrú i sonraí conarthaí a mheas agus chun déileáil le haon deacracht i leith cloí le dualgais conarthaí.

5.1 Carachtar, Saineolas agus Taithí

Faoi Acht 2009, ní mór don BAI, ag é ag bronnadh conarthaí craolacháin nó ilphléacs áirithe, meas a bheith aige ar:

“charachtar,aineolas agus taithí iarrthóra nó, más comhlacht corparáideach an t-iarrthóir; a charachtar,aineolas agus taithí siúd agus a chuid stiúrthóirí, a bhainisteoir, rúnaí nó oifigeach comhionann eile agus a mball agus na páirtithe atá i dteideal úinéireachta tairbhiúil a bheith acu ar scaireanna an chomhlachta sin.”²

5.1.1 Measúnaithe ar Charachtar

Trí mheasúnú a dhéanamh ar charachtar iarrthóra, cuirfidh an BAI an gnáth-bhrí atá ag an bhfocal sin agus tabharfaidh sé faoi deara go sonrath, an duine ceart agus cuí an t-iarrthóir conradh craolacháin, soláthar ábhair nó ilphléacs (de réir mar is cuí) a bheith aige de réir forálacha ailt 66 nó 137 den Acht (de réir mar is cuí) agus i gcomhthéacs cloí le haon fhoráil reachtúil nó rialaithe ábhartha eile.

Anuas ar na tástálacha carachtar seo a dhéantar ag céim an iarratais, déanfaidh an BAI na tástálacha seo a chur san áireamh mar ghnáthchleachtas, mar chuid dá athbhreithnithe ar sheirbhísí craolacháin tráchtála agus nuair a bheith moltaí á meas aige i leith athruithe d'úinéireacht agus do rialú conraitheoirí.

² Ailt 66(2)(a) agus 137(2)(a) den Acht. Ní leagtar síos aon fhoráil shonrach maidir le carachtar,aineolas nó taithí na sealbhóirí conarthaí soláthair san Acht. D'aineoinn an méid sin, mar chuid dá pholasaí, leanfaidh an BAI le nós a bharúil thabhairt i leith charachtair aon iarrthóra nuair a dhéanann sé iarratais do chonarthaí roinn 71 agus roinn 72 i leith soláthar ábhar.

Cuirfear na tástálacha san áireamh i gcás na bpost seo a leanas atá údaraithe ag an Údarás:-

- Stiúrtóirí;
- An Príomhfheidhmeannach;
- An Rúnaí;
- Scairsealbhóirí a bhfuil scairseilbheanna acu a aithnítear mar leas substaintiúil, nó ceannáras.

Beidh sé de cheart ag an Údarás tástálacha carachtair a dhéanamh do phoist eile mar chuid d'iarratas nó i gcomhthéacs athruithe úinéireachta agus/nó rialuithe.

Tástálacha carachtair a d'fhéadfadh an BAI a dhéanamh

Déanfaidh an BAI na ocht dtástálacha a leanas i dtaca le carachtar:-

- i. Ar ciontaíodh an t-iarratasóir de bharr chion a bhaineann le:- caimiléireacht nó le mí-ionracas; bheith ina bhall d'eagras coiriúil; éilliú; cionta sceimhlitheoireachta; sciúradh airgid; maoiniú a chur ar fáil do sceimhlitheoirí; dúshaothrú leanaí; gáinneáil? (Ní chuirtear aon 'chiontú as feidhm' san áireamh).
- ii. Ar cuireadh srian ar an iarratasóir mar Stiúrtóir Cuideachta, ar dícháilíodh é nó ar cúisíodh é as cionn faoi Acht na gCuideachtaí 2014 sa dlínse seo nó faoi reachtaíocht chomhionann in aon dlínse eile?
- iii. Ar fógraíodh ina fhéimheach nó dócmhainneach an t-iarratasóir riamh, nó an ndearna an t-iarratasóir aon socrú ar bhonn deonach le creidiúnaithe nó ar ceapadh glacadóir d'aon cheann dá shócmhainní sa dlínse seo nó in aon dlínse eile, riamh?
- iv. An raibh an t-iarratasóir ina stiúrtóir ar chomhlacht ar ar ceapadh glacadóir, nó ar scaoileadh chun leachtú, leachtú deonach creidiúnaithe, scrúdúthóireachta é nó a ndearna aon socrú lena chuid creidiúnaithe nó rang de chreidiúnaithe?
- v. Ar ciontaíodh an t-iarratasóir as cion faoi aon reachtaíocht a dhéanann rialáil ar Theileagrafaíocht Chraolacháin agus/nó Gan Srian sa dlínse seo nó in aon dlínse eile?
- vi. Ar cuireadh ar fionraí nó ar ceal aon cheadúnas nó conradh a d'eisigh foras ceadúnaithe craolacháin nó aon fhoras reachtúil eile sa dlínse seo nó in aon dlínse eile?
- vii. An bhfuair an t-iarratasóir torthaí neamhfhabhracha ó na coimisinéirí ioncaim, nó ó údarás rialálaithe de bharr mí-iompar gairmiúil tromchúiseach, nó ó údarás iomaíochta de bharr iompar frithiomaíoch, riamh cheana?
- viii. An bhfuil aon chúis eile ar eolas ag an iarratasóir nach mbeadh sé ceart nó cuí, conradh a bhronnadh air?

Ba cheart do dhaoine aonair, do chonraitheoirí agus d'aon pháirtí leasmhar eile tabhairt faoi deara; gur ionann, nó , nach ionann teip i gceann de na tástálacha thuas agus iarratasóir a dhícháiliú ar an bpointe nó athrú úinéireachta agus smachta a iarraidh. Déanfaidh an BAI a mhachnamh bunaithe ar an eolas go léir curtha faoina bhráid agus ar aon soiléiriú a sholáthraítear ina dhiaidh sin, dá mba ghá leis sin.

5.1.2 Measúnú Saineolais agus Taithí

Anuas ar mheasúnú charachtar, déanfaidh an BAI tástálacha i dtaca leis an taithí agus an saineolas atá ag iarratasóirí. Mar aon leis na tástálacha seo a bheith curtha i bhfeidhm ag céim an iarratais, déanfaidh an BAI na tástálacha seo do sheirbhísí craolacháin tráchtála/pobalbhunaithe mar ghnáthchleachtas le linn athbreithnithe comhlíonta agus le linn iarratais i leith athruithe d'úinéireacht agus do rialú conraitheoirí, a mheas.

Tástálacha Saineolais agus Taithí a dhéanann an BAI

Déanfaidh an BAI an dá thástáilaineolais agus taithí a leanas:-

- i. An bhfuil dóthainaineolais agus taithí ag bord stiúrtha an iarratasóra i dtaca leis an gconradh atáthar ag moladh?
- ii. An bhfuil struchtúr bainistíochta an iarratasóra cuí agus an bhfuil dóthain taithí agus saineolais ag an mballraíocht agus ag an bhfoireann bhainistíochta i dtaca le nádúr an chonartha atáthar ag moladh?

Trí na tástálacha seo a dhéanamh, cíorfaidh an BAI an socrú molta i dtéarmaí na ndaoine aonair ábhartha laistigh den struchtúr, (e.g. an bhfuiltear ag brath an iomarca ar dhuine áirithe sa struchtúr corparáideach agus/nó bainistíochta), agus i dtéarmaí na ballraíochta ginearálta agus struchtúr an bhoird stiúrtha agus an fhoireann bhainistíochta (e.g. an bhfuil aon stiúrtóir neamhspleách ann?).

Creideann an BAI go bhfuil struchtúir a léiríonn dea-chleachtas i dtéarmaí an rialuithe chorparáidigh ríthábhachtach agus lárnach chun soláthar seirbhísí ar ardchaighdeán do lucht féachana/éisteachta a chinntiú.

Trí na tástálacha seo a dhéanamh, tabharfaidh an BAI aird ar an nádúr faoi leith atá ag an tseirbhís seo, e.g. go háitiúil, sa phobal, ilphléacs srl. I gcás na seirbhísí pobalbhunaithe, iarrann an BAI go n-éascaíonn agus go dtacaíonn na struchtúir úinéireachta agus bainistíochta le rannpháirtíocht ghníomhach ón bpobal ag gach uile leibhéal sa tseirbhís.

Ó thaobh comhdhéanamh agus struchtúirú eintitis de, ní dhéanann an BAI idirdhealú idir duine/daoine nádúrtha nó stádas corparáideach an iarratasóra, is é sin, an cineál eintitis dlíthiúil.

5.2 Acmhainní Airgeadais agus a mhéid a thagann an bheartas le dea-phrionsabail ghnó agus eacnamaíochta

Agus iarratais i leith bronnadh conarthaí á meas ag an BAI, de réir forálacha Alt 66(2) agus Alt 137(2) den Acht, ní mór don BAI meas a bheith aige ar:

“dhóthanacht na n-acmhainní airgeadais a bheas ar fáil do gach iarratasóir agus an méid a thagann an t-iarratas le dea-phrionsabail ghnó agus eacnamaíochta”.

I gcás na gConarthaí Craolacháin Fuaimne Pobalbhunaithe agus na gConarthaí Soláthar Ábhar Pobalbhunaithe, ní mór don BAI bheith sásta nach bhfuil i gceist ag an gconraitheoir ach brabús airgeadais a dhéanamh a ionann an méid caiteachais atá ag an tseirbhís sin.

5.2.1 Seirbhísí Craolacháin Tráchtála (lena n-áirítear an Conradh a sholáthraítear faoi Alt 70)³

Trí na forálacha thuas a chur i bhfeidhm, tabharfaidh an BAI i gcuntas an méid seo a leanas:-

- An bhfuil acmhainní airgeadais sásúla ar fáil ag an iarratasóir agus an dtagann a chur chuige leis na dea-phrionsabail ghnó agus eacnamaíochta i dtaca le nádúr na seirbhíse atáthar ag moladh?

5.2.2 Seirbhísí Craolacháin Pobal

I gcás aon chonradh fuaimne pobal nó aon chonradh soláthair lánais, beidh aird ag an BAI ar an méid seo a leanas:-

- An méid a bhfuil an tseirbhís á feidhmiú ar bhonn neamhbhrabúis agus ag caomhnú a neamhspleáchas trí mhaoiniú a thuilleadh ó réimse leathan foinsí. Sa chomhthéacs sin, ní mór do sheirbhísí pobail a chinntiú gur ionann ioncam ón mhargaíocht agus ón urraíocht agus níos lú ná 50% d'ioncam uile na seirbhíse ar bhonn bhliantúil.

5.2.3 Craoltóirí atá ceadaithe de réir Alt 71 den Acht

Ní bhaineann an Roinn seo le conarthaí a bronnadh faoi Alt 71 den Acht.

³ Is ag *Virgin Media Television Limited* atá an conradh seo faoi láthair.

5.3 Inmharthanacht agus Inbhuanaitheacht Earnála

I gcomhthéacs aon athruithe molta d'úinéireacht agus rialú seirbhísí craolacháin, beidh aird ag an BAI ar an méid seo a leanas:-

- An méid a thacóidh aon mholadh i leith athruithe úinéireachta nó rialuithe do chonradh le inmharthanacht an chonraitheora.
- An méid a thacóidh aon mholadh i leith athruithe úinéireachta nó rialuithe do chonradh le hinbhuanaitheacht na hEarnála Craolacháin ar an iomlán.
- Oiriúnacht aon mholadh i gcomhthéacs na spriocanna agus na bhforálacha a leagtar síos i Straitéis an BAI maidir le Seirbhísí Craolacháin.

5.4 Líon as cuimse de Sheirbhísí Craolacháin Fuaimne

De réir Alt 66(2)(g) den Acht, ní mór don BAI aird a bheith aige ar an méid seo a leanas:

“a inmhianaithe atá sé ligean d’aon duine, nó d’aon ghrúpa daoine, rialú a bheith aige/acu ar líon as cuimse de sheirbhísí craolacháin fuaimne, nó leasanna substaintiúla a bheith aige/acu i seirbhísí craolacháin fuaimne, a bhfuil conradh craolacháin fuaimne bronnta air, faoin gCuid seo”.

D’fhonn treoir a thabhairt agus chun chinnteacht a thabhairt d’eintitis, leanfaidh an BAI le soláthar íostairseacha agus uastairseacha i dtaca le céard is “líon as cuimse” ann, dar leis. Socraítear na tairseacha seo chun a chinntiú go bhfuil réimse agus líon réasúnta glóracha ar fáil don phobal.

5.4.1 Tairseacha a chuireann an BAI i bhfeidhm i dtaca le “Líon as cuimse”

Beidh na trí thairseacha seo a leanas i bhfeidhm ag an BAI i dtaca le “líon as cuimse”:-

- i. Meastar gur leibhéal sásúil d’aon eintiteas amháin **comhionann uimhriúil atá ag nó faoi bhun 20%** den líon iomlán seirbhísí craolacháin fuaimne atá ceadúnaithe faoin Acht.

Trí chur i bhfeidhm na tairsí seo, ní chuirfidh an BAI san áireamh an bhfuil ‘ceannas’ nó ‘leasanna substaintiúla’ ag eintiteas i seirbhís nuair a thógtar cinneadh i dtaca leis an líon seirbhísí craolacháin fuaimne atá ag an eintiteas sin.

- ii. Éilíonn **comhionann uimhriúil idir 20-25%** den líon iomlán seirbhísí craolacháin fuaimne ceadúnaithe faoin Acht breis ciorraithe ag an BAI chun a mheas an leibhéal réasúnta sin d’aon eintiteas amháin.

Déanfaidh an BAI an cinneadh sin agus tagairt á dhéanamh aige d’Iniúchadh Comhlíonta a bheidh curtha faoi bhráid an BAI ag an eintiteas i dtaca le gach

seirbhís craolacháin fuaimne atá aige thar thréimhse dhá bhliain. Tosóidh an tréimhse seo dhá mhí dhéag roimh an dáta lena nglactar an t-iarratas. Sonrófar san Iníúchadh Comhlíonta, comhlíonadh an chonraitheora cuí i dtaca le gach foráil reachtúil, bheartais agus chonarthach. Tá treoirlínte maidir le hIníúchadh Comhlíonta a sheoladh isteach ar fáil ón BAI.

Trí chur i bhfeidhm na tairsí seo, ní chuirfidh an BAI san áireamh an bhfuil ‘ceannas’ nó ‘leasanna substaintiúla’ ag eintiteas i seirbhís nuair a thógtar cinneadh i dtaca leis an líon seirbhísí craolacháin fuaimne atá ag an eintiteas sin.

- iii. Bheadh **comhionann uimhriúil ag nó os cionn 25%** den líon iomlán seirbhísí craolacháin fuaimne ceadúnaithe faoi Acht 2009 doghlactha; beag beann ar a bhfuil ceannas nó leasanna substaintiúla ag eintiteas sna seirbhísí ábhartha, nó nach bhfuil.

5.5 Líon as cuimse de sheirbhísí craolacháin fuaimne i limistéar sonrath

De réir Alt 66(2)(h) d’Acht 2009, ní mór don BAI aird a thabhairt ar:

“a inmhianaithe atá sé ligean d’aon duine, nó d’aon ghrúpa daoine, rialú a bheith aige/acu ar líon iomarcach de sheirbhísí craolacháin fuaimne” [i limistéar sonrath].

Trí chur i bhfeidhm a Bheartas maidir le Rialú agus Úineireacht faoi Acht 2009, mar a leagtar amach thuas, tugann an BAI éifeacht don téarma “**líon as cuimse**” agus an brí seo a leanas aige: “níos mó ná scair réasúnta den réimse seirbhísí craolacháin fuaimne atá ar fáil sa cheantar áirithe sin”. Déanfaidh an BAI an riachtanas seo a mheas i gcomhréir le limistéir tíreolaíoch.

Tá an BAI den bharúil nach bhfuil aon mhaitrís phraiticiúil ann chun a mheas céard is “scair réasúnta den réimse seirbhísí craolacháin fuaimne” i ngach cás. Mar sin de, déanfaidh an BAI an comhthéacs ina ndéantar gach iarratas a mheas, cás ar chás. Chun na críche sin, cíorfar:-

- i. Líon iomlán na seirbhísí craolacháin fuaimne sa cheantar tíreolaíoch cuí;
- ii. Sciar an lucht féachana/éisteachta⁴ iomlán de na seirbhísí craolacháin fuaimne éagsúla sa cheantar tíreolaíoch cuí (múnla “sciar an lucht féachana/éisteachta”)

5.5.1 Tástálacha a dhéanann an BAI i dtaca le ‘líon réasúnta’ Seirbhísí Craolacháin Fuaimne i limistéar sonrath

Cuirfidh an BAI dhá thástáil i bhfeidhm lena chinntiú an bhfuil níos mó ná sciar réasúnach de na seirbhísí craolacháin fuaimne ag duine aonair nó ag eintiteas i limistéar sonrath:-

⁴ Baineann sé seo leis an lucht éisteachta i gcás an raidió.

- i. Tástáil ar **inmhalartaitheacht** i. measúnú ar a mhéid is gur féidir a mheas gur ionadaí seirbhís craolacháin fuaime amháin do sheirbhís craolacháin fuaime eile;
- ii. Maidir le cumas iarratasóra tionchar a bheith aige ar an gcumhacht tuairimí a mhúnlú, tástáil ar **cheannas**, ag úsáid sciar an iarratasóra de lucht éisteachta na seirbhísí craolacháin fuaime (a bhfuil leas substaintiúil nó leas rialaithe aige iontu) sa limistéar ábhartha.

Nuair a bheidh na tástálacha sin á gcur i bhfeidhm aige, déanfaidh an BAI idirdhealú idir an bhfuil “rialú” nó leasanna substaintiúil” ag eintiteas i dtaobh seirbhíse craolacháin fuaime⁵. Beidh aird aige freisin ar na gnéithe éagsúla a bhaineann leis an tseirbhís craolacháin fuaime atá i gceist e.g. formáid agus lánas; meicníocht/léibheann seachadta; nádúr na seirbhíse (náisiúnta, áitiúil, réigiúnda) agus an sprioclucht éisteachta.

5.6 Líon as cuimse de mheán cumarsáide i limistéar sonraithe

Cuireann Alt 66(2)(i) agus Alt 137(2)(i) ceanglas ar an BAI aird a bheith aige ar:

“a inmhianaithe atá sé ligean d’aon duine, nó d’aon ghrúpa daoine, rialú a bheith aige nó aici nó acu ar mhéid as cuimse de na meáin chumarsáide, nó leasanna substaintiúla a bheith aige nó aici nó acu iontu”, [i limistéar sonraithe].

Ní áiríonn Alt 71 d’Acht 2009 foráil sonrach maidir le dlús sna meáin i dtaca le hiarratasóirí ar chonarthaí lánais eile faoin Alt sin. Tugann an BAI, áfach, mar ábhar beartais, feidhm don tástáil sin nuair atá breithniú á dhéanamh aige ar gach iarratas ar Chonradh Soláthar Lánais.

Nuair atá a Bheartas maidir le hÚineireacht agus Rialú a chur i bhfeidhm aige de réir Achta 2009, mar atá leagtha amach thuas, tugann an BAI feidhm don téarma “**líon as cuimse**” sa chaoi go gciallaíonn sé “líon atá níos mó ná réasúnach den réimse meán cumarsáide atá ar fáil sa limistéar clúdaithe ag an gconradh ábhartha ”.

Tá an BAI den tuairim nach bhfuil aon mhaitrís soiléir phraiticiúil lena dheimhniú céard is ‘sciar réasúnach’ ann de na seirbhísí craolacháin fuaime i ngach uile cás. Breithníonn an

⁵ Tagraíonn “**Rialú**” agus “**Ceannas**” do dhuine aonair nó eintiteas dlíthiúil a d’fhéadfadh tionchar a bheith aige/acu, de bharr a staid dílseánaigh, airgeadais nó i dtéarmaí cearta vótála, ar bheartas an chuideachta nó a d’fhéadfadh an beartas sin a shocrú, ach go háirithe i gcás aschur cláracha; bíodh sin teacht ar fhoinsí, léiriú, soláthar nó seachadadh chuig an lucht féachana/éisteachta. Tagraíonn “**Leas substaintiúil**” do dhuine aonair nó eintiteas dlíthiúil a bhfuil cumhacht dílseánaigh, airgeadais nó vótála laistigh de chuideacht(aí) d’fhonn tionchar suntasach a bheith aige/acu ar theoir nó ar bheartas an chuideachta (beartas eagarthóireachta san áireamh); ach go háirithe i gcás aschur cláracha; bíodh sin teacht ar fhoinsí, léiriú, soláthar nó seachadadh chuig an lucht féachana/éisteachta.

BAI, dá bhrí sin, an comhthéacs ina ndéantar gach iarratas, ar bhonn cás ar chás, agus scrúdaíonn sé:-

- i. iomlán na meán cumarsáide sa limistéar ábhartha;
- ii. an sciar d'iomlán an lucht féachana/éisteachta⁶ atá ag na meáin chumarsáide éagsúla sa limistéar ábhartha (an múnla “sciar den lucht féachana/éisteachta”).

5.6.1 Tástálacha a dhéanann an BAI i dtaca le ‘sciar réasúnta’ de Mheáin Chumarsáide

Déanfaidh an BAI dhá thástáil chun a fháil amach an bhfuil níos mó ná sciar réasúnta de de mheáin chumarsáide ag duine aonair nó ag eintiteas:-

- i. Tástáil ar **inmhalartaitheacht** i. measúnú ar a mhéid is gur féidir a mheas gur ionadaí meán cumarsáide amháin do mheáin chumarsáide eile;
- ii. Maidir le cumas iarratasóra tionchar a bheith aige ar an gcumhacht tuairimí a mhúnlú, tástáil ar **cheannas**, ag úsáid sciar an iarratasóra de lucht éisteachta na meán cumarsáide (a bhfuil leas substaintiúil nó leas rialaithe aige iontu) sa limistéar ábhartha.

Nuair a bheidh na tástálacha sin á gcur i bhfeidhm aige, déanfaidh an BAI idirdhealú idir an bhfuil “rialú” nó leasanna substaintiúil” ag eintiteas i dtaobh meán cumarsáide⁷. Beidh aird aige freisin ar na gnéithe éagsúla a bhaineann leis na meáin chumarsáide atá i gceist e.g. cineál, costas don úsáideoir, méid agus nádúr an sprioclucht féachana/éisteachta. Beidh ar iarratasóirí údar maith a thabhairt lena gcuid moltaí, bunaithe ar an méid seo thuas.

5.7 Cláir

Éilíonn creat reachtúil Acht 2009 ar an BAI aird a bheith aige ar chaighdeán agus/nó ar an réimse agus na cineálacha clár atá á moladh ag an iarratasóir. Creideann an BAI go bhfuil sé tábhachtach, nuair atá iarratais ar cheadúnais, agus moltaí a mbeadh athruithe ar leibhéal ‘leasanna substaintiúla’ nó ‘rialú’ i gceist leo, á mbreithniú, iarraidh ar an iarratasóir a chuid moltaí i dtaobh téarmaí tagartha na seirbhíse maidir le cláir a leagadh amach.

⁶ I gcás an raidió, tagraíonn “lucht éisteachta” d’éisteoirí; i gcás na teilifíse, tagraíonn lucht féachana d’fhaireoirí; i gcás na meán cló, tagraíonn lucht léite do léitheoirí; i gcás na léibheann seirbhísí craolacháin tagraíonn “lucht féachana/éisteachta” do shíntiúsóirí.

⁷ Tagraíonn “**Rialú**” agus “**Ceannas**” do dhuine aonair nó eintiteas dlíthiúil a d’fhéadfadh tionchar a bheith aige/acu, de bharr a staid dílseánaigh, airgeadais nó i dtéarmaí cearta vótála, ar bheartas an chuideachta nó a d’fhéadfadh an beartas sin a shocrú, ach go háirithe i gcás aschur cláracha; bíodh sin teacht ar fhoinsí, léiriú, soláthar nó seachadadh chuig an lucht féachana/éisteachta. Tagraíonn “**Leas substaintiúil**” do dhuine aonair nó eintiteas dlíthiúil a bhfuil cumhacht dílseánaigh, airgeadais nó vótála laistigh de chuideacht(aí) d’fhonn tionchar suntasach a bheith aige/acu ar theoir nó ar bheartas an chuideachta (beartas eagarthóireachta san áireamh); ach go háirithe i gcás aschur cláracha; bíodh sin teacht ar fhoinsí, léiriú, soláthar nó seachadadh chuig an lucht féachana/éisteachta.

Breithneoidh an BAI na moltaí sin agus tagairt á dhéanamh don cheithre chritéir seo a leanas:-

- i. An bhfuil caighdeán ginearálta agus/nó réimse, cineál agus sceideal na gclár atá lena soláthar oiriúnach i bhfianaise an lucht féachana/éisteachta a bhfuil freastal le déanamh air?
- ii. I gcomhthéacs sheirbhísí liostaithe faoi Alt 63 agus Alt 70 an léiríonn Ráiteas Beartas Cláir na seirbhíse dóthain de ghealltanais i dtaobh:
 - Freastal ar lucht féachana/éisteachta sa limistéar saincheadúnais?
 - Deiseanna nua a chruthú do thalann Éireannach sa cheol, sa drámaíocht agus sa tsiamsaíocht?
 - Cláir a bhaineann leis an nGaeilge agus le cultúr na hÉireann?
- iii. I gcomhthéacs moltaí do chláracha nuachta agus cúrsaí reatha nó na cleachtais ina leith, an bhfuil tiomantas feiceálach agus imleor ann don iriseoireacht neamhchlaonta, inchreidte, neamhspleách agus an bhfuil tiomantas ann coinneáil léi.
- iv. I gcomhthéacs seirbhísí pobail ceadúnaithe, maidir le Ráiteas Beartas Cláir na seirbhíse:-
 - An é an t-aon chuspóir atá aige freagairt do leasa an phobail atá faoi chaibidil agus tairbhe sóisialta a sholáthar don phobal sin?
 - An éascaíonn sé rannpháirtíocht ghníomhach an phobail atá faoi chaibidil i ngach gné dá chuid clár agus an dtacaíonn sé leis sin?

5.8 Eintitis, nach eintitis den AE iad

Nuair atá moltaí maidir le húineireacht agus/nó rialú á mbreithniú, éilíonn an BAI go mbeadh oifig chláraithe bunaithe laistigh den AE ag eintitis nach eintitis den AE iad. Beidh aird ag an BAI freisin ar a mhéid is atá socruithe comhalartacha maidir le hinfheistíocht agus ceadúnúchán i bhfeidhm leis an stát ábhartha nach stát de chuid an AE é. Cuirfear i bhfeidhm forálacha ábhartha ó Threoir Sheirbhísí na Meán Closamhairc, de réir mar atá gá leo.

AGUISÍN 1 – FORÁLACHA REACTÚLA

Tugann an tAcht Craolacháin 2009 an creat reachtúil do cheadúnú agus rialáil seirbhísí craolacháin agus ilphléacs in Éirinn.

An tAcht Craolacháin 2009⁸

(i) Réamhrá

Forálann Alt 25(1) den Acht Craolacháin 2009 go ndéanfaidh an tÚdarás agus an coiste reachtúil, le linn dóibh a bhfeidhmeanna a chomhlíonadh, iarracht a chinntiú:-

(a) maidir leis an líon agus leis na hearnálacha seirbhísí craolacháin a chuirfear ar fáil sa Stát de bhua an Achta seo gurb iad is fearr a fhreastalóidh ar riachtanais mhuintir oileán na hÉireann, ag cur a dteangacha agus a dtraidisiúin agus an éagsúlacht reiligiúin, eitice agus cultúir san áireamh;

(b) go dtacófar leis an bhfiúchas daonlathach atá cumhdaithe sa Bhunreacht, go háirithe mar a bhaineann leis an tsaoirse cheart tuairimí a nochtadh, agus

(c) go soláthrófar seirbhísí craolacháin atá oscailte agus iolraíoch.

Forálann Alt 25(2) freisin maidir leis an Údarás agus na coistí reachtúla *inter alia*, go ndéanfaidh siad:

- 25(2)(c) Éagsúlacht a chur chun cinn sa rialú ar na seirbhísí craolacháin tráchtála agus pobail is mó ag a bhfuil tionchar;

- 25(2)(d) Timpeallacht rialaitheach a sholáthar a dhéanfaidh iriseoireacht neamhspleách neamhchlaon a chothú; agus

- 25(2)(g) Timpeallacht rialaitheach a sholáthar lena n-éascófar forbairt earnála craolacháin in Éirinn ina dtabharfar aird ar riachtanais lucht féachana agus éisteachta agus, go háirithe, a bheidh inrochtana ag daoine faoi mhíchumas.

(ii) Forléargas ar an réimse conarthaí atá clúdaithe ag an mBeartas in Acht 2009

Conarthaí Craolacháin Fuaimne (Alt 63)

Déanfaidh an tÚdarás, ar mholadh ón gCoiste um Dheonú Conarthaí, conarthaí le daoine le seirbhísí craolacháin fuaimne a sholáthar i limistéir a shonróidh an tÚdarás. Pléann Alt 65, Alt 66 agus Alt 67 leis an bpróiseas maidir le hiarratas a dhéanamh agus leis an bpróiseas cinnteoireachta i dtaca le conarthaí craolacháin fuaimne.

⁸ Ar fáil ag: <https://www.oireachtas.ie/ga/bills/bill/2008/29/>

Conarthaí Craolacháin Fuaim Pobail (Alt 64)

Déanfaidh an tÚdarás, ar mholadh ón gCoiste um Dheonú Conarthaí, conradh craolacháin fuaim pobail le 2 dhuine nó níos mó de phobal áitiúil nó de phobal comhleasa más deimhin leis go bhfuil na daoine sin ionadaitheach, agus cuntasach, don phobal lena mbaineann. Caithfidh an Coiste um Dheonú Conarthaí a bheith sásta freisin go ndíreoidh an tseirbhís craolacháin go sonrach ar leasanna an phobail lena mbaineann agus go bhféachfaidh sí le tairbhe shóisialach a sholáthar. Mar chríoch, ní mór don Choiste a bheith sásta go mbeidh an tseirbhís inmharthana agus go réachtálfar í ar bhonn neamhbhrabúis. Pléann Alt 65, Alt 66 agus Alt 67 leis an bpróiseas maidir le hiarratas a dhéanamh agus leis an bpróiseas cinnteoireachta i dtaca le conarthaí craolacháin fuaim.

An Conradh Seirbhíse Clár Teilifíse (Alt 70)

Déanfaidh an tÚdarás, ar mholadh ón gCoiste um Dheonú Conarthaí, conradh seirbhíse clár teilifíse le duine nó daoine le seirbhís clár teilifíse a sholáthar mar sheirbhís saorchraolta. Tá an conradh sin faoi láthair ag TV3. Pléann Alt 66 leis na próisis chinnteoireachta i dtaca leis an gconradh sin.

Conarthaí Soláthair Lánais (Alt 71)

Is féidir leis an Údarás, ar mholadh ón gCoiste um Dheonú Conarthaí, conradh soláthair lánais a dhéanamh le duine trína cheadófar don duine sin teaghlaim de bhunábhar clár chun na críocha go n-áireofar é mar chuid d'ilphléacs; nó go ndéanfar é a tharchur sa Stát, i gcuid den Stát, nó in áit eile trí líonra cumarsáide leictreonaí.

Áirítear le líonra cumarsáide leictreonaí líonra satailíte; córas MMD; líonra trastíre fosaithe nó soghluaiste; líonra cáblatheilifíse; nó, líonra teilifíse prótacail idirlín.

Conarthaí Soláthair Lánais Pobail (Alt 72)

Déanfaidh an tÚdarás conradh soláthair lánais pobail le 2 dhuine nó níos mó de phobal áitiúil nó de phobal comhleasa más deimhin leis go bhfuil na daoine sin ionadaitheach don phobal lena mbaineann. Ní mór don Údarás a bheith sásta freisin go ndíreoidh an tseirbhís craolacháin go sonrach ar leasanna an phobail lena mbaineann agus go bhféachfaidh sí le tairbhe shóisialach a sholáthar. Mar chríoch, caithfidh an tÚdarás a bheith sásta go mbeidh an tseirbhís inmharthana agus go réachtálfar í ar bhonn neamhbhrabúis.

Conarthaí Ilphléacs (Alt 131)

De réir fhorálacha Alt 131 agus Alt 136 d'Acht 2009, is é feidhm an Údaráis socrú a dhéanamh chun ilphléacsanna, lena n-áirítear ilphléacsanna náisiúnta, a bhunú, a chothabháil agus a oibriú, i dteannta aon ilphléacsanna arna mbunú, arna gcothabháil agus arna n-oibriú ag RTÉ. Pléann Alt 134, Alt 135, Alt 136 agus Alt 67 leis an bpróiseas maidir le hiarratas a dhéanamh agus leis an bpróiseas cinnteoireachta i dtaca le conarthaí ilphléacs.

(iii) Alt 66(2) – Na critéir a chuirfidh an Coiste um Dheonú Conarthaí I bhfeidhm nuair a bheidh iarratais ar chonarthaí craolacháin fuaimne nó ar chonarthaí seirbhíse clár teilifíse á mbreithniú aige;

Éilíonn Alt 66(2) ar an BAI, le linn dó breithniú agus cinneadh a dhéanamh cé hé nó cé hí an t-iarratasóir is oiriúnaí chun conradh a dheonú dó nó di aird a bheith aige, *inter alia*, ar:

(a) charachtar, saineolas agus taithí an iarratasóra nó, más cuideachta chorpraithe an t-iarratasóir, carachtar, saineolas agus taithí an chomhlachta agus na stiúrthóirí, an bhainisteora, an rúnaí, nó oifigigh eile den tsamhail sin de chuid an chomhlachta sin agus carachtar, saineolas agus taithí na gcomhaltaí den chomhlacht sin agus na ndaoine a bhfuil teideal acu chuig úinéireacht thairbhiúil a scaireanna;

(b) leordhóthanacht na n-acmhainní airgeadais a bheidh ar fáil do gach iarratasóir agus a mhéid a bheidh an t-iarratas ag teacht le dea-phrionsabail ghnó agus eacnamaíochta;

(g) a inmhianaithe atá sé ligean d'aon duine, nó d'aon ghrúpa daoine, rialú a bheith aige nó aici nó acu ar líon as cuimse de sheirbhísí craolacháin fuaimne, nó leasanna substaintiúla a bheith aige nó aici nó acu iontu, ar seirbhísí iad a mbeidh conradh craolacháin fuaimne arna dheonú faoi Chuid 6 den Acht seo ina leith⁹;

(h) a inmhianaithe atá sé ligean d'aon duine, nó d'aon ghrúpa daoine, rialú a bheith aige nó aici nó acu ar líon as cuimse de sheirbhísí craolacháin fuaimne, nó leasanna substaintiúla a bheith aige nó aici nó acu iontu, sa limistéar a bheidh sonraithe san fhógra;

(i) a inmhianaithe atá sé ligean d'aon duine, nó d'aon ghrúpa daoine, rialú a bheith aige nó aici nó acu ar mhéid as cuimse de na meáin chumarsáide, nó leasanna substaintiúla a bheith aige nó aici nó acu iontu, sa limistéar a bheidh sonraithe i bhfógra;

(k) aon nithe eile is dóigh leis an gCoiste um Dheonú Conarthaí is gá chun forbairt rianúil ar sheirbhísí craolacháin a áirithiú.

(iv) Alt 137(2) Na Critéir a chuirfidh an Coiste um Dheonú Conarthaí i bhfeidhm nuair a bheidh iarratais ar chonarthaí ilphléacs á mbreithniú aige.

Éilíonn Alt 137(2) ar an BAI, le linn dó breithniú agus cinneadh a dhéanamh cé hé nó cé hí an t-iarratasóir is oiriúnaí chun conradh a dheonú dó nó di aird a bheith aige, *inter alia*, ar:

(a) charachtar, saineolas agus taithí an iarratasóra nó, más comhlacht corpraithe an t-iarratasóir, carachtar, saineolas agus taithí an chomhlachta agus na stiúrthóirí, an bhainisteora, an rúnaí, nó oifigigh eile den tsamhail sin de chuid an chomhlachta sin agus carachtar, saineolas agus taithí na gcomhaltaí den chomhlacht sin agus na ndaoine a bhfuil teideal acu chuig úinéireacht thairbhiúil a scaireanna;

⁹ Ailt 63, 64, 68, 71

- (b) leordhóthanacht na n-acmhainní airgeadais a bheidh ar fáil do gach iarratasóir agus a mhéid a bheidh an t-iarratas ag teacht le dea-phrionsabail ghnó agus eacnamaíochta;
- (h) aon nithe eile is dóigh leis an gCoiste um Dheonú Conarthaí is gá chun bunú, cothabháil agus oibriú rianúil ar ilphléacsanna a áirithiú.
- (i) a inmhianaithe atá sé ligean d'aon duine, nó d'aon ghrúpa daoine, rialú a bheith aige nó aici nó acu ar méid as cuimse de na meáin chumarsáide, nó leasanna substaintiúla a bheith aige nó aici nó acu iontu, sa limistéar a bheidh sonraithe i bhfógra faoi Alt 136(3).

(v) Alt 66(3)

Le linn dó breithniú agus cinneadh a dhéanamh cé hé nó cé hí an t-iarratasóir is oiriúnaí chun conradh a dheonú dó nó di i dtaca le limistéar a bhfuil limistéar Gaeltachta ar áireamh ann beidh aird ar leith ag an BAI ar bhuanús agus cur chun cinn na Gaeilge mar theanga labhartha.

(vi) Alt 66(4)

Le linn don Choiste um Dheonú Conarthaí breithniú a dhéanamh ar oiriúnacht iarratasóra chun conradh craolacháin a dheonú dó nó di beidh aird aige-

- (a) ar cháilíocht fhoriomlán fheidhmíocht an iarratasóra maidir le soláthar seirbhíse craolacháin aige nó aici faoi aon chonradh craolacháin arna shealbhú aige nó aici an dáta a rinneadh an t-iarratas nó roimhe, agus
- (b) ar thuarascálacha ón gCoiste um Chomhlíonadh

Sa gcomhthéacs sin, scrúdóidh an Coiste um Dheonú Conarthaí an ní ar a dtugann sá 'teist an iarratasóra go dtí seo' nó, más cuideachta chorpraithe an t-iarratasóir, teist an chomhlachta agus na stiúrthóirí, an bhainisteora, an rúnaí, nó oifigigh eile den tsamhail sin de chuid an chomhlachta sin agus carachtar, saineolas agus taithí na gcomhaltaí den chomhlacht sin agus na ndaoine a bhfuil teideal acu chuig úinéireacht thairbhiúil a scaireanna ag tagairt do na critéir ináirithe in Alt 66(2) den Acht. De réir Alt 66(5) tá ceanglas ar an gCoiste um Dheonú Conarthaí cúiseanna a thabhairt d'iarratasóir lena bhreith, i gcás go mbreithníonn sé deonú conartha craolacháin a dhiúltú.

(viii) Alt 69 agus Alt 138 – Sannadh nó Athrú Úinéireachta

Baineann Alt 69 agus Alt 138 leis na téarmaí agus na coinníollacha a bhaineann le conarthaí craolacháin agus conarthaí ilphléacs faoi seach, lena n-áirítear sannadh ar chonradh nó ar aon leas ann. Go bunúsach, tugann siad cumhacht don Údarás sannadh ar chonradh nó aon athrú ábhartha ar úinéireacht chuideachta a thoirmeasc, trí choinníoll sa chonradh féin a shonrú, nó trí an sannadh a chur faoi réir thoiliú an Údaráis roimh ré i scríbhinn. Sa chás deireanach sin, beidh aird ag an Údarás ar na critéir leagtha amach in Alt 66(2) agus, mar a bhaineann, Alt 66(4) i gcás conarthaí craolacháin; agus Alt 137(2) i gcás conarthaí ilphléacs.

AGUISÍN 2 – MÍNITHE REACTÚLA

Ciallaíonn **“conradh craolacháin”** conradh arna dhéanamh faoi alt 63, 64, 68 nó 70 den Acht;

Ciallaíonn **“conradh soláthair lánais”** conradh idir an Údarás agus duine, ina bhféadann an duine sin teaghlaim de bhunábhar clár a sholáthar chun:

- (a) an t-ábhar a áireamh mar chuid d’iopléacs;
- (b) an chríoch a bhaineann lena tharchur mar sheirbhís craolacháin sa Stát, i gcuid den Stát nó in áit eile trí líonra cumarsáide leictreonaí, lena n-áirítear líonra satailíte, córas MMD, líonra trastíre fosaithe nó soghluaiste, líonra cáblatheilifíse, líonra teilifíse prótacail idirlín ó aon chineál eile líonra cumarsáide leictreonaí.

Ciallaíonn **“conraitheoir iopléacs”** sealbhóir conartha arna dhéanamh faoi Alt 131.

Ciallaíonn **“craoladh”** tarchur, leaschraoladh nó leathadh a dhéanamh, trí líonra cumarsáide leictreonaí, ar chumarsáidí, fuaimeanna, síneacha, amharcíomhánna nó comharthaí, a bhfuil sé beartaithe go nglactar go díreach iad ag an bpobal i gcoitinne, cibé acu a ghlactar nó nach nglactar na cumarsáidí, na fuaimeanna, na síneacha, na hamharcíomhánna nó na comharthaí sin iarbhír;

Ciallaíonn **“craoltóir”** duine a sholáthraíonn teaghlaim de bhunábhar clár chun í a tharchur, a leaschraoladh nó a leathadh mar sheirbhís craolacháin (cibé acu a dhéanfaidh nó nach ndéanfaidh an duine sin an bunábhar sin a tharchur, a leaschraoladh nó a leathadh mar sheirbhís den sórt sin);

Ciallaíonn **“iopléacs”** córas leictreonach a chomhcheanglaíonn bunábhar clár agus sonraí gaolmhara agus sonraí eile i bhfoirm dhigiteach le chéile agus tarchur an bhunábhair agus na sonraí sin arna gcomhcheangal amhlaidh tríd an raidió-theileagrafaíocht go díreach nó go neamhdhíreach lena nglacadh ag an bpobal i gcoitinne.

Ciallaíonn **“líonra cumarsáide leictreonaí”** córais tarchuir lena náirítear, más infheidhme –

- (a) trealamh lascacháin,
- (b) trealamh ródúcháin, nó
- (c) acmhainní eile,

Trínar féidir comharthaí a sheoladh de shreang, ar raidió, tr í mheán optúil nó meán leictreamaignéadach eile, agus foláíonn seoladh den sórt sin úsáid a bhaint as na nithe seo a leanas –

- (i) líonraí satailíte,
- (ii) córais cáblaí leictreachais, a mhéid a úsáidtear iad chun comharthaí a tharchur,

(iii) líonraí fosaithe trastíre (idir líonraí ciorcadlasctha agus líonraí paicéadlasctha, lena n-áirítear an tIdirlíon),

(iv) líonraí trastíre soghluaiste,

(v) líonraí a úsáidtear le haghaidh craolacháin raidió nó craolacháin teilifíse nó lena n-aghaidh araon, agus

(vi) líonraí cáblatheilifíse agus teilifíse prótacail idirlín,

Is cuma cén cineál faisnéise a sheoltar.

Ciallaíonn **“meáin chumarsáide”**:-

(a) seirbhís craolacháin a sholáthar,

(b) léibheann seirbhísí craolacháin a sholáthar, nó

(c) nuachtáin nó tréimhseacháin a fhoilsiú arb é atá iontu go substaintiúil nuacht agus tráchttaireacht ar chúrsaí reatha;

Tá an brí céanna ag **“raidíó-theileagrafaíocht”** is atá ag **“radio-theleagrafaíocht”** san Acht Radio-Theleagrafaíochta 1926, is é sin: “cialluíonn agus foluíonn an focal “radio-theleagrafaíocht” aon mhodh chun teachtaireachtaí, focail labhartha, ceol, íomhágheanna, pictiúirí, priondaí, no scéala, fuaimeanna, no comharthaí eile do chur in úil le tontracha leictre-mhaighnéadacha leathta as gléas no inneall a dínadh chun scéala, fuaimeanna, no comharthaí den tsórt san do chur amach.

Ciallaíonn **“seirbhís craolacháin”** seirbhís arb é atá inti teaghlaim de bhunábhar clár de thuairisc ar bith agus a tharchuirtear, a leasraoltar nó a leatar trí líonra cumarsáide leictreonaí, go díreach nó go neamhdhíreach lena ghlacadh go comhuaineach nó go comhuaineach nach mór ag an bpobal i gcoitinne, cibé acu a ghlactar an bunábhar sin nó nach nglactar iarbhír, agus i gcás ina soláthraítear na cláir in ord réamhsceidealta líneach, ach ní fholaíonn sé:

(a) seirbhís a sholáthraítear ar mhodh neamhlíneach is seirbhís ina roghnaíonn gach úsáidire de chuid na seirbhíse clár as catalóg clár, nó

(b) clos-seirbhísí agus seirbhísí closamhairc eile a sholáthraítear tríd an tIdirlíon;

Ciallaíonn **“seirbhís craolacháin fuaime”** seirbhís craolacháin a dhéanann tarchur, leasraoladh nó leathadh, trí raidíótheileagrafaíocht, ar chumarsáidí, fuaimeanna, síneacha nó comharthaí a bhfuil sé beartaithe go nglactar go díreach iad ag an bpobal i gcoitinne, cibé acu a ghlactar nó nach nglactar na cumarsáidí, na fuaimeanna, na síneacha nó na comharthaí sin iarbhír.

